

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Apologia Petri Stevartii Leodii, Theologiae In Academia
Ingolstadiana Professoris, Ad D. Mavritium Ibidem
Parochi, Consilarii Ducalis Bauarici, & ad SS. apostolos,
Coloniæ, Præpositi. Pro Societate ...**

Stevartius, Petrus

Coloniae Agrippinae, 1594

VD16 S 8949

Historiæ Ord. Ies. quare nihil credendum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70292](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70292)

quod sed non omnes quod est ferè propter multitudinē δόξαν.

Summa quedans huius Apologie capitula, erunt quatuor.

in signis alicuius Proditoris, aut incendiarij cōsilia, calumnias, machinas, irrito conatu admotas, recenserem. Talis enim Historicus es, vt cum quouis scelerato cōparari possis, nisi quòd pauci sunt, qui tam infoeliciter & infructuosè scelera aggrediantur, quàm aggressus ea est Polycarpus vel Elias. Nolim autē à me expectari, vt totius libri calumnias à Iesuitis depellam, sed summa quadam capita persequemur, in quib. Impostor Historicus maximè triumphat & Victoriā sibi contra Iesuitas certissimā pollicitus est.

Ac primū quidem, vbi de fide historiæ huius pauca dixero: tūm de Iesuitarum doctrina; deque eorum viuendi ratione: ac demūm de consilijs & fine, quem sibi in omnibus actionibus propositum habēt, breuiter & apertè differam: idque ea potissimūm de causa, quòd apud omnes Prædicantes Iesuitarum præcipuè doctrina & vita velut scelerata, tūm consilia quasi ad seditiones spectantia exagitantur. Ostendam autem omnibus, qui non aliqua mentis perturbatione sunt excæcati, vt planè deprehendant, Iesuitarum fidem ac doctrinam purissimam, vitam & disciplinam sanctissimam esse: neque quicquam eos agere aut machinari, nisi quòd ad publicam pacem & tranquillitatem spectet. Nihil verò in medium allaturus sum, quòd nō plurimis, & omni exceptione maioribus testib. possim comprobare: siue pro Societate IESV, siue in eius Calumniatores aliquid dicendum sit, quibus semper habita potius ratione status ac dignitatis meæ, quàm ipsorum improbitatis; ita tamen responsurus sum, vt quales se ipsos infami historia conscribenda & edenda declarârint, & intelligant ipsi, & cognoscant cæteri, quos ipsi fortè suis se calumnijs Societati IESV, inensos reddere posse putauerunt.

CAP. I.
Nullam fidē mereri historiam Ordinis Iesuitici.

PRIMUM igitur quam fidem mereatur historia Ordinis Iesuitici, apud prudentes omnes & æquos rerum aestimatores inde conijci potest, quòd certū sit; Historicum vt sincerus rerum, quas narrat pronūciator videatur omni affectu ac odio carere oportere, ne vel amore, vel inuidia partium permotus quicquam prodidisse videatur. Ecquis enim

enim alicui vel Turcæ, vel Apostatæ à fide, historiam de Christianorum disciplina ac sacris scribenti, fidem habeat, & quantumcunq; asseueranter confirmanti, credat? Si illi, qui eo tempore & loco, deque ijs rebus memoriæ historias edunt, in quibus vix potest esse suspicio falsitatis, vix persuadent, vt videantur omnino vera scribere: quid sperari potest ab ijs, qui publicè se profitentur hostes eorum, de quibus commentarios conficiunt? Quàm autem ij, qui historiam hanc conscripserunt, inimici sint Iesuitis, nō est opus multis declarare; ipsi enim suam in eos beneuolentiam factis superq; declarant, cū tam acerbè Iesuitas irridēt, tamque impudenter calumniantur, tam stultè ac nequiter ipsorum institutū interpretantur, vt vix reperire sit librum, in quo maiores & absurdiores fabulæ pro veritate Lectorib. obtrudātur, quàm in hac historia. Quicquid penè in ipsum totius humani generis hostem excogitari potest maledictorum, id in Societatem I E S V, vniuersam effutiuit hæc historia. Acomnino nemo inuenietur, qui vllum argumentum sinceritatis aut veritatis in hac historia deprehendat, sed illud omnes cognoscent, plenum esse librum inuidiæ, & inexplicabilis in Iesuitas odij. Iam olim dictum est à nescio quo: præstare, vt quis acriter vituperetur, quàm laudetur frigide. Et certè si conuicia ac contumelias huius libri quisquam consideret, non poterit non æstimare ab odio profectas, atque ad eò fidem toti libro derogare. Parco iam pridem auribus, mentibusq; honestissimorum hominum, ne exempla ponam verborū ac nominum contumeliosorum, quibus ab istis Historicis Societas I E S V afficitur. Sed prudentissimus quisq; ex ijsdem concludet, quamuis penitus illi ignota sit hæc Societas, sine tamen dubio laude dignissimam esse oportere eam, quam tanto studio & conatu tam improbo, eius inimici calumnientur.

Atqui inueniantur sanè aliqui, qui fidē mereantur, etiam si de hostibus suis historiam scribant; non tamen inde efficitur his quoque Historicis credendum esse. Videndum enim illud præterea est, qua fide alioqui sint & auctoritate,

2. *Primo auctori huius historie necessariū penè fuit, aut impius*

Videri & per
fidum: aut Ie
suitas acerbis
sime calum-
niari.

15

APOLOGIA PETRI STEVARTII.

atque vnde nam earum rerum cognitionem haurire potuerint. Qua fide sit Elias Hasenmillerus, qui hanc historiam primus conscripisse fertur, inde colligi potest; quod nisi in Societatem I E S V contumeliosus fuisset, rationem sui ab ea discessus & fugæ dare nullam aliam potuisset. Itaque ut meritò fugisse videatur, Societatem calumniatur; dudum enim proverbio protritum est, omnem Apostatam ordinis sui deserti esse acerrimū hostem. Quid enim aliud faceret? Iesuitas laudaret? Tunc eius fuga vituperaretur. Taceret apud suos? Sed tum adhuc potius Iesuita haberetur, nec benignè exciperetur. Neminem arbitror fore tam audacem & proteruum, qui Eliam à leuitatis & inconstantia crimine alienū pronunciare possit, ac ne ipsos quidem, qui eum iam à Societate perfidum Transfugam fouerunt, ac cum gaudio exceperunt. Non fuit Elias sceleratissimus ea ætate, qua inter bonum & malum, verum falsumq; diiudicare non potuerit: ne fortè se à Iesuitis deceptum ac circumuentum dicat; quod tamen non audet, quamuis alioqui nihil non comminiscitur. Aut igitur improbus fuit, suscipienda alia fide, quàm ea, quam edoctus erat; aut certè postquam semel in eam iurauerat, abiicienda sceleratus: nisi fortè dicatur, nullo tempore probum fuisse, sed simulasse tantum se Catholicum; perfidiam autem Lutheranam nunquam seriò detestatum esse.

Quòd si quis contenderit, nã, ego haud magnopererepugnabo, callidum scilicet simulatorem extitisse semper Eliam: sed inde potius concludam, omni fide indignissimum esse nebulonem; simul etiam considerandum omnibus mortalibus proponam, quanto se tunc perfidus ille scelere contaminarit, dum toties peierauit, quoties Catholicam fidem professus est: dum toties ea commisit ac peregit, quæ ipsis Lutheranis horribilia planè & detestabilia videntur esse scelera. Vnde æstimari posset, quæ sit apud istos Iuramentorum religio: quàm peierare timeant: quod discrimen inter veram Christianam fidem atque falsam ponant: quodque demùm nefas eis non sit quamcunq; fidem factis

factis profiteri, dummodò inconcussa mensei, quã veram existimet, adhærescat. Vellem igitur negarent, seridò vnquã Eliam Catholicũ fuisse; delectaret se profectò illic oratio.

Neque enim vereor, vt quisquam æquus ac bonus Iudex Societatis IESV Patres condemnet, tanquam qui temerè nec satis deliberatò talem simulatorem ad sacra Catholica & Societatem admiserint. Constat, quanta sint cautione vsi ac diligentia. Neque enim vt primum ad Patres venit, Catholicam fidem profiteri iussus est; sed cum ab illis domi humaniter exceptus, aliquot dies cum doctis viris sermones contulisset, ipseque sponte in medium attulisset, quæ putabat suæ fidei firmamenta, cumque ijs responsum esset; ac deinde aliquot etiam Septimanas Ingolstadij in Collegio Albertino inter Studiosos Adolescentes vixisset, & auctores Catholicos multos legisset, ac tandem sponte, magnis precibus ad fidei Catholicę professionem admitti postulasset, & multa mutata voluntatis ac religionis indicia dedisset, auditus tandem est, & receptus ac restitutus Ecclesiæ Catholicæ, cum Lutheranismum magna pietatis significatione abiurasset. Par fuit cura Patrum, ne properanter in Societatem suam adscriberetur, donec tandem eius obtestationibus resisti non potuit. Itaque vt inter Tyrones Societatis esset, ei, permissum est, eaque de causa Landspergam primùm, inde Romam, Roma Landspergam denudò ablegatus est; & vt cæteri Nouitij ad genus vitæ & disciplinę religiose institutus. Nequaquam autem adhuc ille vnquam inter Societatis IESV Religiosos numeratus est; quippe nullo voto obstrictus vel obligatus DEO aut hominibus. Vnde apparet falsum esse, quòd iactetur hæc historia à Iesuita quodam conscripta esse: Nequaquam enim ille Iesuita adhuc fuit.

Itaque etiam fides eius inde labascit; quam tamen hoc nomine sibi vult adhiberi, quòd ipse quoque Iesuita fuerit, atque adeò omnia Iesuitarum arcana perspexerit. Nunquam enim ille in Collegijs, nisi ad breuissimum tempus, vel vt Peregrinus, vel vt Nouitius vixit. Et nihilominus

*Societatis Te-
su in recipien-
do Elia huma-
nitas, pruden-
tia ac chari-
tati.*

*3. Indigna fi-
de Hist. Ord.
Iesuitici, quia
à Tyrone &
Nouitio tan-
tùm scripta.*

tamen sceleratus Apostata id sibi sumit, vt interpretentur
 gat Constitutionum Societatis IESV, & quæ vnus fortè si-
 milis illi scelere ac simulatione Nouitius dixit ac fecit, ea
 ipsis Moderatoribus Societatis attribuit, itaq; narrat tan-
 quam omnium Iesuitarum communi consilio facta sint:
 Aut quæ circa vnum Tyronem contigerint, toti Societati
 consueta esse, impudentissimè mentitur: Quanquam, vt
 sapè dicendum, nihil etiam ab vilo Nouitio dictum aut
 factum commemorat, cui non venenum mendacitatis sue
 aspergat.

*A. Historia
 nomine indi-
 gnissimus li-
 ber, qui toties
 sibi repugnet.*

*Cap. 5. & 6.
 Hist. Ord. Ies.
 & alibi.*

Ecquis tandem est, qui inimico ac hosti Societatis Iesu,
 & in eadem Tyroni adhuc, homini leuissimo, fidem cum
 veste mutanti, periuro, transfugæ credat? Et credat, narran-
 ti talia, quæ neq; sunt credibilia, nec satis inter se cohæren-
 tia? Non enim hæc historia mendaciunculis leporis causa
 aut amplificationis gratia aspersa est; sed præter mendacia
 & maledicta, interq; se pugnantes calumnias nihil omni-
 no continet. Quoties ille Societati IESV regias gazas, &
 in rebus omnibus elegantiam ac splendorem exquisitum ex-
 probrat; & nihilominus deinde narrat, ijs eos spectaculis
 saginari, quæ non solum nullus homo elegantior; sed ne-
 que bubulcus aut subulcus coram se fieri pateretur. Ille idè
 Iesuitis omnium scelerum perpetratorum, non liberta-
 tem, sed summam licentiam; ac seruitutem intolerabilem,
 qua premantur, obiectat. Ille qui Iesuitarum ambitionem
 exagitat; eorum abiectiōem & in negotijs vilissimis stu-
 diosas occupationes commemorat. Quos libidinum ne-
 fandarum, homo impurissimus, arguit; eosdem frændan-
 darum cupiditatum & afflictationum corporum studiosos
 pronunciat. Quorum vitam sceleribus plenissimam esse
 contendit; eorum disciplinam seuerissimam esse narrat:
 Ita vt necesse sit, si vera sit hæc historia: Iesuitas solos omni-
 um hominum liberrimos ac miserrimos; in vsurerum di-
 tissimos ac sordidissimos; intemperantissimos ac seuerissi-
 mos; nequissimos ac probissimos esse. Itaq; tantum abest,
 vt tanta libidine maledicendi ac mentiendi auctoritatem
 & pon-